

hvad der har været Grundvæsenet i den, og jeg tillod mig da iffor at pege hen paa Artikel 7 i den Augsburgske Confession. Den Augsburgske Confession og Luthers Cathedismus ere, som de Herrer vide, næst efter Bibelen de Regler, hvorefter Folketirken har udviklet sig, og hvorefter den bevæger sig. I den Augsburgske Confessions syvende Artikel, hvor det siges om Folketirken, at den er det hellige Samfund, hvor Evangeliet rettelig forkyndes og Sacramentet rettelig forvaltes, har den lutheriske Kirke sit Kriterium, sin Bedømmelse af, hvad der forstaaes ved dens Særkjende som kristelig, og deri maae vi som den danske Folketirkes Medlemmer, idet vi maae henholde os til den lutheriske Kirke, see et Vidnessbyrd for, at vi ere i Overeensstemmelse med den. Lader os gaae baade Tiden før 1849, fra dette Aarhundredes Begyndelse, og Tiden fra 1849 til dette Nieblil igjennem, og lader os da see, hvorledes Regjeringen har stillet sig ligeoverfor de mange forskellige baade Opfattelser af Lære og Skikke og Brug og Misbrug af Skikke, som ere fremkomne her i Landet. Hvorledes har den da stillet sig? Jeg siger, at den har stillet sig paa den allerliberaleste Maade, og naar man undtager ganske særegne Tilfælde, hvortil jeg tillod mig at henwise ved 1ste Behandling, og hvorpaa den høitagtede Minister selv er et Exempel, saa maa man sige, at den danske Regjering i dette Aarhundrede har viist en overordentlig human og billig Fremførd ligeoverfor de mange forskellige Strømninger, som nødvendig maae gaae igjennem et saa stort Samfund som en heel Stats- eller Folketirke. Væsentligt har Regjeringen havt sin Opmærksomhed henvendt paa, at der ikke maatte stee Forargelse fra dens Lærestole. Forargeligt Levnet er blevet straffet, men forøvrigt, hvad Læren og hvad Udførelsen af de kirkelige Skikke og Handlinger angaaer, var det væsentligt det stedlige Tilshyn forbeholdt at værne om, at de Klager, som kom frem fra Beboerne, fra Menighedsmedlemmerne, fik det rette Øre, at de kom til at lyde igjennem lige til Thronen eller

til Regjeringens øverste Spids, og at de bleve afhjulpne ad den Vej. Den høitagtede Minister talte ved 1ste Behandling om et Tilbud, der stete igjennem Folketirken fra Skagen til Hammershuus, et Tilbud, som stete allevegne, som stete ud til det yderste Næs, derved at der overalt fandtes Mænd, som skulde, selv midt om Natten, øve deres Pligt, trøste den Lidende og den Syge, døbe den Spæde og trøste Mødrene i den haarde Nød; ja, Gud stee Lov, der gives mange, mangfoldige Steder, hvor dette er Tilfældet; men vi maae dog sige, og den høitagtede Minister ikke kan Andet end give den Paa-stand Medhold, at der var mørke Tider i vort Fædreland, hvor det langtfra har været Tilfældet, at den evige Trøst kunde komme til de Syge og Lidende fra de Mænds Læber, der vare ansatte i Folketirken. Den høitagtede Minister indrømmede imidlertid, at det ikke var allevegne, hvor Præsten var ansat i Folketirken, at denne Trøst kristeligt og evig berettiget kan komme til de Hjertes, der trænge dertil; men saa spørger jeg: Naar nu Frimenighederne ved at søge Mænd, som deres Hjertes føle sig tiltalte af, søge ikke blot at komme deres egen Trang til Hjælp, men maastee i mangfoldige Tilfælde, naar en Udvikling deraf fremgaaer i større Grad, end Mange maastee nu troe, der vil komme, ville understøtte netop de svage Punkter i Folketirken, ville ved saadanne Mænds Hjælp, hvis Nidkjærhed de netop have fundet Opfordring til at benytte til Støtte for sig, bringe Folketirken paa de svage Steder en Hjælp, skal denne da sthyde den fra sig? Den høitærede Minister sagde endvidere — og der er saa Meget deri, at jeg kun nødig vil for skarpt modsætte mig denne Uttring — at det Tilbud, der maatte stee, var som en Dumtoning af den, der voxede op i Samfundet, en Dumtoning af Høster, som sagde: Vil Du ikke tage ved Dine Forsædres Tro? Vil Du ikke tage ved den Bekjendelse, som Luther stod med for Keiseren? Men jeg siger, at den Bekjendelse, som Luther stod med for Keiseren, — ja, nu bliver jeg for stærk — er sjelden,